

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**

ΘΕΜΑ Α

A1.

Σύμφωνα με το απόσπασμα του κειμένου η διαδικασία διαμόρφωσης ταυτότητας του εφήβου συνδέεται με την εικόνα που έχει ο έφηβος για τον εαυτό του και τη θέση του στο κοινωνικό χώρο. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ο έφηβος καθορίζει τους προσωπικούς του στόχους και είναι απαραίτητο να αντιλαμβάνεται τη μοναδικότητά του. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει παράλληλα την ανάγκη πειραματισμού και κοινωνικοποίησης ώστε ο νέος να αποκτήσει κριτική ικανότητα και να μπορεί να διαχειριστεί της πολλαπλές προκλήσεις της σύγχρονης εποχής.

ΘΕΜΑ Β

B1.

1. γ
2. γ
3. α
4. β
5. β

B2.

α. Στο απόσπασμα της δεύτερης παραγράφου του κειμένου 1, υπάρχουν τρεις αντιθέσεις που γίνονται αντιληπτές με την λέξη αλλά «Το φοβίζει η μοναξιά, αλλά πρωτεύει ο εαυτός», «ποθεί να ανήκει κάπου..., αλλά φοβάται την απώλεια της μοναδικότητάς του», «Αποζητά τη δέσμευση, αλλά χωρίς υποχρεώσεις...». Με τη χρήση των αντιθέσεων δίνεται έμφαση στις αντιφατικές πλευρές που εμφανίζει το

εικονιστικό υποκείμενο ενώ παράλληλα ο αναγνώστης ευαισθητοποιείται και προβληματίζεται απέναντι στα αδιέξοδα και το άγχος που βιώνει το άτομο κατά τη διαδικασία της αυτοπροβολής του. Τέλος, η χρήση των αντιθέσεων καθιστά το νόημα του κειμένου κατανοητό, αφού προσεγγίζονται όλες οι διαφορετικές πτυχές της κατάστασης που βιώνει το εικονιστικό υποκείμενο.

β. Στο απόσπασμα της τέταρτης παραγράφου του κειμένου 1 κυριαρχεί το α΄ πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο: «μοιραζόμαστε», «προτιμάμε», «φοβόμαστε». Με τη χρήση του, ο ομιλητής συμμετέχει στο σύνολο των ανθρώπων, οι οποίοι προβάλλουν την ιδιωτική τους ζωή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, προσδίδοντας το αίσθημα της συλλογικότητας και ομαδικότητας. Παράλληλα, το ύφος καθίσταται άμεσο και οικείο. Τέλος, επιτυγχάνεται η ευαισθητοποίηση και ο προβληματισμός του αναγνώστη στο θέμα της έλλειψης των διαπροσωπικών σχέσεων, που αφορά καθολικά τους ανθρώπους της σύγχρονης εποχής.

B3.

Στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου 2 εντοπίζονται δύο τρόποι οργάνωσης του λόγου. Αρχικά εντοπίζεται το αίτιο-αποτέλεσμα: «η διαδικασία της δημιουργίας ταυτότητας είναι δύσκολη, με αποτέλεσμα να κλείνουν το κεφάλαιο αυτό». Η χρήση αυτού του τρόπου δίνει έμφαση στα αποτελέσματα της διαδικασίας διαμόρφωσης της ταυτότητας των νέων, η οποία πολύ συχνά καταλήγει στη γρήγορη λήψη αποφάσεων για τη μελλοντική ζωή και σε αρνητικές συνέπειες για τη ζωή του νέου. Επίσης, εντοπίζονται τα παραδείγματα: «που μπορεί να είναι η οικογένεια, το σχολείο με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει, οι συμμαθητές και οι φίλοι του». Τα παραδείγματα αξιοποιούνται για να τεκμηριώσει ο συγγραφέας τη θέση του ότι ο κοινωνικός περίγυρος επηρεάζει τη λήψη αποφάσεων των νέων. Τέλος, και με τους δύο αυτούς τρόπους οργάνωσης γίνεται πιο κατανοητό το γεγονός ότι ο νέος αντιμετωπίζει πολλαπλές δυσκολίες και επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες για να διαμορφώσει την προσωπικότητά του.

ΘΕΜΑ Γ

Είναι έκδηλο ότι ο ήρωας βρίσκεται σε μία κατάσταση ψυχικής ευφορίας και πληρότητας. Είναι ευτυχισμένος, διότι βρίσκεται στη φύση (σ' ένα πευκώνα του χωριού του), βιώνοντας το χτυποκάρδι του πρώτου ραντεβού με το κορίτσι του. Θαυμάζει την ομορφιά του τοπίου και του κοριτσιού του ξέγνοιαστος κι ανέμελος. Αυτή η ψυχική και συναισθηματική κατάσταση του εφήβου αισθητοποιείται με τη χρήση της αναδρομικής αφήγησης σε α' πρόσωπο («Έτσι όπως τον θυμάμαι ...», «Εκεί καθόμουνα... ευτυχισμένος»). Παράλληλα μέσα απ' την παραστατική περιγραφή με τις πολλαπλές οπτικές εικόνες («Το πλατανόδασος .. πόδια μου») αναδεικνύει την μαγεία της φύσης εκείνο τον ανοιξιάτικο Απρίλη, που τον έχει συνεπάρει. Μάλιστα, όπως φαίνεται απ' τον εσωτερικό μονόλογο και την ποιητική λειτουργία της γλώσσας («Γιατί είναι ωραίο ... ατύχημα»), εύχεται όλη του η ζωή να είναι τόσο όμορφη, ξέγνοιαστη και εξιδανικευμένη, όπως εκείνο τον Απρίλη, που δεν τον ενδιέφερε ούτε το ατύχημα που έγινε στο Τσέρνομπιλ!

Συμμερίζομαι τη στάση του νεαρού ήρωα, ο οποίος νιώθει ότι βιώνει μία μοναδική στιγμή στη ζωή του, το πρώτο ραντεβού με το κορίτσι του, παραδομένος στην αγκαλιά της φύσης, όμως σε καμία περίπτωση δε συμφωνώ με το γεγονός ότι αδιαφορεί για τις προειδοποιήσεις των ειδημόνων και βάζει τον εαυτό του σε κίνδυνο, καθώς είναι εκτεθειμένος στη βροχή, λίγες μέρες μετά το ατύχημα στο Τσέρνομπιλ! Θεωρώ ότι δεν είναι ορθό να ζούμε αποκομμένοι απ' την κοινωνία, περιχαρακωμένοι στον μικρόκοσμό μας. Βέβαια, στην εφηβεία μία τέτοια επιλογή ζωής είναι δικαιολογημένη και ευεξήγητη.

ΘΕΜΑ Δ

α.

- Αναντίρρητα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προκαλούν εθισμό και πλήττουν ανεπανόρθωτα τις ανθρώπινες σχέσεις.
- Αντικατάσταση της διά ζώσης, εγκάρδιας επαφής και επικοινωνίας με διαδικτυακούς κατ' επίφαση φίλους! Οι σχέσεις γίνονται ρηχές, επιφανειακές, επίπλαστες.

- Εγκλωβισμός στον ψευδεπίγραφο ψηφιακό κόσμο -> εξάρτηση, εθισμός -> Αλόγιστη κατασπατάληση του ελεύθερου χρόνου μας – Νοσηρή περιέργεια για τη ζωή των άλλων.
- Άγχος, πίεση να παρουσιάσει το άτομο μία ιδεατή ζωή και μία ωραιοποιημένη εικόνα του εαυτού του, για να είναι αρεστό και αποδεκτό απ' τους άλλους -> Ανάγκη συνεχούς επιβεβαίωσης.

β. Τρόποι αξιοποίησης κοινωνικών δικτύων

- Πληροφόρηση και ενημέρωση επί παντός επιστητού, γεγονός που έχει ως απόρροια μία διευρυμένη θέαση της ζωής.
- Επικοινωνία με πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντός μας αλλά και επαφή με ανθρώπους με τους οποίους μοιραζόμαστε κοινά ενδιαφέροντα και προβληματισμούς.
- Ευαισθητοποίηση σχετικά με καίρια θέματα που ταλανίζουν την κοινωνία (αιμοδοσία, περιβαλλοντικές δράσεις, προστασία ζώων).

Επιμέλεια: Μανωλάκη Αγγελική
Πατέρα Αγγελική